

Pięć złotych zasad

Kiedy umiera ukochana osoba, wiele rzeczy dzieje się jednocześnie. Trzeba załatwić różne sprawy. Każdy czegoś od ciebie chce. Nie musisz jednak podejmować decyzji natychmiast. Przez pierwsze godziny lepiej nie robić nic. Jeśli chcesz, możesz zamknąć oczy zmarłego. Za pomocą chusty możesz upewnić się, że usta pozostają zamknięte. Jeśli osoba zmarłą nosi protezy zębowe, najlepiej je pozostawić w ustach. Następnie spokojnie przeanalizuj sytuację, stosując następujące pięć złotych zasad.

1. Niczego nie podpisuj

Nie podpisuj niczego. Nie podpisuj dokumentów od zakładu pogrzebowego, banku czy domu opieki. Nie podpisuj żadnych przedstawionych Ci dokumentów.

Dlaczego jest to ważne?

- Kiedy Ty – jako ukochana osoba lub opiekun – coś podpisujesz, stajesz się za to odpowiedzialny. Oznacza to, że wszystkie koszty zostaną pokryte przez Ciebie. Nawet jeśli nie masz pieniędzy, będziesz odpowiedzialny za pokrycie kosztów. **W korzystnej sytuacji możesz otrzymać propozycję planu płatności. W złej sytuacji komornik przyjdzie po pieniądze. Twoja pensja może również zostać skonfiskowana.**
- Ponadto zmarły może być zadłużony. Jeśli podpiszesz jakiegokolwiek dokumenty bankowe, będziesz odpowiedzialny za te długi. Oznacza to, że będziesz musiał spłacić dług.
- Czy coś podpisałeś? Oznacza to, że przyjąłeś spadek. Nie ma już możliwości jego odrzucenia, na przykład w przypadku zadłużenia. Nie jest już również możliwe przyjęcie spadku w określonych okolicznościach. Nazywa się to przyjęciem spadku przez beneficjenta.

Met opmerkingen [A1]: Misschien andere worden gebruiken

2. Nie dokonuj ustaleń dotyczących zmarłego

Chcesz jak najszybciej zająć się bliską osobą. Chcesz zorganizować pogrzeb, posprzątać dom lub zapłacić czynsz za ostatni miesiąc. Mimo to lepiej nie organizować niczego w ogóle. Ważne jest, aby najpierw ustalić sytuację spadkową.

Dlaczego warto poczekać?

- Zgodnie z prawem jesteś (finansowo) odpowiedzialny za wszystko, co załatwisz.
- Zastanów się dobrze nad przyjęciem spadku. Możesz odziedziczyć długi.
- Możliwe jest również, że przyjmiesz spadek przez pomyłkę, na przykład korzystając z telefonu zmarłego.
- Później nie ma możliwości odrzucenia spadku. Lub przyjąć go tylko w określonych okolicznościach (przyjęcie przez beneficjenta).

3. Nie płać za nic

Nie opłacaj żadnych rachunków za zmarłego. Nie płać za czynsz, rachunki za energię czy telefon. Na razie nie płać za nic.

Dlaczego jest to ważne?

- Zazwyczaj obowiązek płatności zostaje zawieszony w przypadku śmierci. Innymi słowy, nie ma potrzeby płacenia.
- Czy dokonałeś już płatności? Może to oznaczać, że umowa przechodzi na ciebie jako spadkobiercę. To sprawi, że będziesz odpowiedzialny za wszystkie zobowiązania.
- Jeśli na przykład płacisz czynsz, oznacza to, że przyjmujesz spadek z mocy prawa.
- Istnieje możliwość odziedziczenia długów.
- Nie ma już możliwości odrzucenia spadku ani jego korzystnego przyjęcia.

4. Nie usuwaj przedmiotów z domu zmarłego

Zabranie z domu ukochanej osoby starego zdjęcia, książki czy drobnego przedmiotu nie wydaje się być wielkim problemem. Mimo to, lepiej z tym poczekać.

Dlaczego jest to ważne?

- Kiedy usuwasz coś z domu, oznacza to, że przyjmujesz spadek, nawet jeśli przedmiot nie ma wartości finansowej.
- Możesz zostać oskarżony o kradzież, na przykład przez innych spadkobierców.
- Możesz odziedziczyć długi.
- Jeśli usuniesz jakieś przedmioty, nie będziesz już mógł odrzucić ani korzystnie przyjąć spadku.

5. Zorganizuj jedynie pogrzeb

Jesteś krewnym w linii prostej (krewnym pierwszego stopnia) lub przyjąłeś spadek po zmarłym? W takim przypadku jesteś odpowiedzialny za koszty pogrzebu lub kremacji. Nazywa się to usługami pogrzebowymi. Czy możliwe jest, że zmarły miał długi? A może nie znasz jego sytuacji finansowej? W takim razie upewnij się, że naprawdę organizujesz jedynie pogrzeb.

Jest od tego wyjątek! Czy członkowie najbliższej rodziny nie są w stanie zorganizować pogrzebu (nie mają kompetencji prawnych) lub nie mają pieniędzy, aby za niego zapłacić? W takim przypadku należy zwrócić się o pomoc do gminy. Odbędzie się rozmowa z rodziną, podczas której zostaną omówione możliwe rozwiązania dla rodziny. Czasami możliwe jest otrzymanie specjalnej pomocy, aby pomóc rodzinie w opłaceniu pogrzebu.

Podsumowując

Kiedy ktoś umiera, zorganizuj jedynie pogrzeb. Zachowaj przy tym ostrożność. Niewielki czyn może spowodować, że przyjmiesz spadek i staniesz się odpowiedzialny za wszystkie koszty. Możesz odziedziczyć długi zmarłego. Coś tak prostego jak korzystanie z samochodu lub telefonu zmarłego może oznaczać przyjęcie spadku, ze wszystkimi jego konsekwencjami – i kosztami.

Potrzebujesz pomocy?

Masz pytania lub potrzebujesz pomocy? Zadzwoń lub wyślij e-mail do SamSam Uitvaartcoaching. Nasi trenerzy są dostępni bezpłatnie przez całą dobę, 7 dni w tygodniu.

Co możesz zrobić?

Jest wiele rzeczy, których lepiej nie robić. Ale na szczęście są też rzeczy, które można zrobić.

Stwierdzenie zgonu

Każdy może ustalić, czy inna osoba nie żyje. Gdy już to zrobisz, zadzwoń do swojego lekarza rodzinnego. Lekarz rodzinny wyda oświadczenie o zgonie.

Ma to zastosowanie wyłącznie w przypadku śmierci naturalnej.

Met opmerkingen [A2]: Volgens mij gaat het hier niet perse om de huisarts maar wel om arts die moet de overleiden bevestigen

Zgłoszenie zgonu

Czy ustalono już datę i godzinę pogrzebu? W takim razie zanieś akt zgonu wystawiony przez lekarza pierwszego kontaktu i własny dokument tożsamości do gminy, w której nastąpił zgon. Niektóre gminy wymagają dowodu z odpowiedniego cmentarza lub krematorium. W urzędzie gminy kupujesz akt zgonu z zaświadczeniem (zezwoleń) na pochówek lub kremację. Zachowaj to zaświadczenie i przekaz zezwolenie na cmentarzu lub w krematorium w dniu pogrzebu. Zachowaj również dowód tożsamości i dane osobowe zmarłego. Będą one potrzebne później, wraz z aktem zgonu.

Opieka

Każda chętna i mogąca to zrobić osoba może zająć się zmarłym, ubrać go, umieścić w trumnie i położyć w domu. Wymaga to jedynie umieszczenie prostych elementów chłodzących z pojemnika chłodzącego na ciele zmarłego. Możliwe jest również wypożyczenie specjalnych płyt chłodzących do ułożenia na łóżku lub pod podstawą trumny.

Transport

Transport zmarłego karawanem nie jest obowiązkowy. Można na przykład skorzystać z własnego samochodu. Sprawdź to w swojej gminie, ponieważ niektóre gminy mają inne zasady. Dla pewności zabierz ze sobą dowód tożsamości. Nie zapomnij też o oświadczeniu lekarza rodzinnego o zgonie lub akcie zgonu wydanym przez gminę wraz z zezwoleniem na pochówek lub kremację.

Trumna

Trumna nie jest obowiązkowa, zmarłego można również owinąć w całun. Należy użyć deski pogrzebowej. Można również wykonać własną trumnę. Zawsze sprawdź na cmentarzu lub w krematorium, czy mają jakieś szczególne wymagania.